

28 LISTOPADA 2024

106. ROCZNICA NADANIA POLKOM PRAW WYBORCZYCH

JAK POLKI DOCHODZIŁY DO PRAW WYBORCZYCH?

 Eliza Orzeszkowa publikuje esej proemancypacyjny „Kilka słów o kobietach”.

1870

 Kazimiera Bujwidowa publikuje książkę „Głos kobiet w kwestii kobiecej”

1903

 Paulina Kuczalska-Reinschmit zakłada Związek Równouprawnienia Kobiet i czasopismo feministyczne „Ster”

1907

 Komitet Równouprawnienia Kobiet usiłuje wprowadzić do sejmu galicyjskiego kandydatkę – kobietę, mimo że w Galicji nie ma oficjalnie równouprawnienia wyborczego. Maria Dulębianka zdobywa ok. 500 głosów.

1908

 Kazimiera Bujwidowa publikuje broszurę „Czy kobieta powinna mieć te same prawa co mężczyzna?”

1909

 Podczas Zjazdu Kobiet powstaje list do Rady Regencyjnej, w którym kobiety żądają uwzględnienia ich prawa wyborczego w konstytucji odradzającego się Państwa.

1917

 28 listopada 1918 r. dekretem Tymczasowego Naczelnika Państwa, Józefa Piłsudskiego prawa wyborcze uzyskują wszyscy obywatele Państwa, bez względu na płeć.

 1919-1922 W pierwszym Sejmie - po odzyskaniu niepodległości zasiada 8 kobiet: Gabriela Balicka, Jadwiga Dziubińska, Irena Kosmowska, Maria Moczydłowska, Zofia Moraczewska, Anna Anastazja Piasecka, Zofia Sokolnicka Franciszka Wilczkowiak

„Zrzeszone w związku równouprawnienia, pracujemy dla całej ludzkości, dążąc do przekształcenia niesprawiedliwego nam ustroju w nowy ład. W walce o wyzwolenie ducha kobiety znajduje wiele z nas źródło orzeźwiającej. Wyrywa nas ona z ciasnych ram życia buduaru i kuchni, a pozwala odetchnąć czystą atmosferą pracy społeczno-ideowej. Dla młodzieży żeńskiej wyzwoleńczy ruch kobiecy w chaosie dawnych poglądów oraz nowych haseł daje nić przewodnią”.

Romana Pachucka, 1910.

„Wszędzie spotykamy również w programach wyborczych żądania reform w zakresie praw małżeńskich, rodzicielskich itp., co dowodzi, iż gruntowna reforma prawa cywilnego bywa dopiero wynikiem uzyskania przez kobiety praw wyborczych, a takiego stopniowania, od równouprawnienia społecznego do politycznego, o jakim marzą przeciwnicy udziału kobiet w polityce, praktyka życia nie wykazuje”.

Paulina Kuczalska-Reinschmit, 1907

„Im więcej upływa czasu w beczynności — rozmarzeniu i gonieniu za rozrywką lub rachubą, tym wolniej serce w piersi uderza (...). Lepiej jest — uczciwiej i rozumniej, podjąć z odwagą ciężar trosk i trudów przywiązanych do pracownego istnienia, a czuć się samodzielną — spokojną o zapracowany byt codzienny — spełniającą człowiecze i obywatelskie zadania (...)”.

Eliza Orzeszkowa, 1870

